

4.1. Complementul de agent

4.1.1. Fișă sintetică

► *trăsături sintactice*

- complinire a unui centru verbal pasiv (sau al unui adjectiv postverbal)
- lexicalizare facultativă³⁷
- marcarea relației cu centrul: acuzativ prepozițional (obligatoriu cu prepoziția *de / de către*)
- realizare prototipică: GPrep
- clasă de substituție³⁸: *grup prepozițional* (cu determinativ nominal sau *propoziție relativă propriu-zisă*)
- topică nemarcată: postpunere față de regent.

► *trăsături semantice*

- rol prototipic: *Agent*
- alte roluri: *Instrument* amalgamat cu rolul de *Agent* sau *Forță/Cauzal*, *Experimentator*, *Stimul*

4.1.2. Matrice verbale cu complement de agent

$$1. \begin{pmatrix} \text{Pacient / Rezultat} & \text{Agent} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix};$$

Romanul a fost scris **de Rebreanu**.
Pomii sunt tăiați numai **de primărie**.

$$2. \begin{pmatrix} \text{Pacient / Temă} & \text{Forță} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix};$$

Magazia a fost distrusă **de foc**.
Zmeul era purtat **de vânt**.

$$3. \begin{pmatrix} \text{Stimul} & \text{Experimentator} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix};$$

El este foarte respectat **de colegi**.

$$1'. \begin{pmatrix} \text{Pacient} & \text{Instrument} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix};$$

Căruțul a fost strivit **de o mașină**.

$$3'. \begin{pmatrix} \text{Experimentator} & \text{Stimul} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix};$$

Ea e ușor impresionabilă / influențabilă **de către oricine**.